

tagjainak útleveleiben lévő hamis vízumokért ő volt felelős, biztonságban akart lenni, így külön utazott; Becher egyáltalán nem mutatkozott.⁹⁰

A svájci csoport, amelyhez Borbély Ferenc és Heinrich Antal is tartozott, ugyanilyen homályos körülmények között utazott el Stuttgartból. Június 24-én Stapenhorst egy Swissair-repülőgép kapitányát rábeszélte, hogy útlevél nélkül is vigye el az utasokat Zürichbe, mert az útlevelek valamilyen zavar miatt állítólag késnek. Másnap egy kivétellel az ígérethez híven átadták az útleveleket. Viszont mindegyikben hamisított svájci belépővízumok voltak.⁹¹

Június végén és júliusban a fontosabb hírugynökségek, köztük a DNB és a Reuter leleplezték az ügyet: beszámoltak több „magyar milliomos” Portugáliába érkezéséről, akiknek birtokában nagy mennyiségű arany van.⁹²

A milliomosok váratlan Lisszabonba érkezése Újpéteryt, a magyar követség titkárát – aki Wodianer Andor lemondása után ügyvivő is volt – hozta a legnagyobb zavarba. Aggodalmát fejezte ki mind Sztójaynak, mind a Portugáliában lévő német hatóságoknak, s arra figyelmeztetett, hogy ezek a milliomosok értékes információk birtokában vannak Magyarországon és Németország ipari és katonai potenciálját illetően, s ezeket átadhatják az angolszászoknak. Megjegyezte, hogy aggódnak családjuk Németországban maradt tagjainak sorsáért.⁹³ Sztójay körvonalazta számára az ügy hátterét, hangsúlyozva, hogy az „internáltak”, akiket állítása szerint a németek eredetileg azért tartóztattak le, nehogy be tudjanak avatkozni a „helyzet normális menetébe”, valóban nem fognak beszélni.⁹⁴

A Chorin-Weiss-csoport titokzatos megérkezése Portugáliába nemcsak a külföldön működő magyar diplomatákat hozta zavarba, hanem egyes cionista vezetőket is. A brit sajtójelentésektől félrevezetve, egyesek azt állították, hogy a magyar zsidókat „a magyar kormány közbenjárására engedték szabadon”. Chaim Weizmannhoz írott, 1944. május 29-i leveleiben Leo Gestetner, vezető brit zsidó üzletember a következő magyarázatot adja: „A lisszaboni beszámoló azt a benyomást kelti, hogy a magyar vezetők nem fanatikus fajvédők, s talán van valami haszna, ha azt a benyomást keltjük bennük, hogy a zsidókat segítve megmenthetik a bőrüket.”⁹⁵

Gestetner a *Manchester Guardian* június 27-i beszámolójára is hivatkozott, amelyben 100 000 magyar zsidó megsemmisítéséről esik szó. Figyelmeztette Weizmann, hogy a beszámolót nem erősítették meg, s „talán nem kell szóról szóra elhinni”. Teljesen elképzelhető, hogy Gestetnernek nem volt tudomása a magyar katasztrófáról, ahhoz viszont kétség sem fér, hogy Weizmann, miként a szabad világ egyéb – zsidó és nem zsidó – vezetői, szinte minden összetevőjében ismerték azt (lásd a 23. feje-